

OBSAH

Predslov	9
1. Charakteristika sociálnej komunikácie	11
1.1. Význam motivácie v sociálnej komunikácii	13
1.2. Štruktúra sociálnej komunikácie	14
1.3. Druhy sociálnej komunikácie	17
1.4. Typy sociálnej komunikácie	19
2. Neverbálna komunikácia	21
2.1. Charakteristika neverbálnej komunikácie	21
2.1.1. Význam neverbálnych prejavov v práci sestry	24
2.2. Kategorizácia neverbálnych prejavov	24
2.2.1. Proxemika a teritorialita	25
2.2.2. Mimika	29
2.2.3. Pohľady	31
2.2.4. Gestika	37
2.2.5. Haptika	41
2.2.6. Posturika	45
2.2.7. Kinezika	47
2.2.8. Vzhľad a úprava zovňajšku	48
3. Verbálna komunikácia	51
3.1. Význam reči v komunikácii	51
3.2. Funkcie reči	53
3.3. Slovné prejavy	54
3.4. Extraslovné prostriedky reči	54
3.5. Plač	56
4. Rozhovor – dialóg medzi sestrou a pacientom/klientom	58
4.1. Postavenie rozhovoru vo verbálnej komunikácii	58
4.2. Štruktúra rozhovoru	59
4.2.1. Prípravná a plánovacia fáza rozhovoru	59
4.2.2. Otvorenie rozhovoru	60

4.2.3. Priebeh (jadro) rozhovoru	61
4.2.4. Ukončenie rozhovoru	72
4.2.5. Záznam rozhovoru	73
4.3. Typy rozhovorov	73
4.4. Typológia sesterských odpovedí	74
4.5. Klasifikácia pacientov/klientov v závislosti od prevažujúceho prvku v správaní	76
5. Význam komunikácie v ošetrovatelstve	79
5.1. Základné komunikačné zručnosti sestry	82
5.2. Spôsoby komunikácie v ošetrovatelstve	89
5.3. Potreba informovanosti pacienta/klienta	91
5.4. Cyklus sebauvedomovania sestry v komunikácii s pacientom/klientom ..	93
5.5. Obsah komunikácie medzi sestrou a pacientom/klientom	95
5.6. Komunikačné štýly sestry	96
5.7. Modely komunikácie	96
5.8. Základné komunikačné princípy	97
5.9. Všeobecné zásady efektívnej komunikácie sestry s pacientom/ klientom	99
5.10. Situácie, pri ktorých môže sestra nadviazať s pacientom/klientom komunikáciu	101
5.11. Prekážky v komunikácii vo vzťahu sestra – pacient/klient	101
6. Empatia v plnení rolového správania sestry	108
6.1. Vymedzenie pojmu empatia	108
6.2. Konkrétne prvky empatie v prístupe k pacientovi/klientovi	110
6.3. Činitele zvyšujúce a znižujúce schopnosť empatie sestry	111
7. Komunikácia vo vzťahu k ošetrovateľskému procesu	113
7.1. Posudzovanie úrovne komunikácie	113
7.2. Diagnostika komunikačných problémov	114
7.3. Plánovanie efektívnej komunikácie	116
7.4. Realizácia komunikácie	117
7.5. Vyhodnotenie komunikácie	120
8. Hodnotová stránka správania sestry v plnení roly komunikátorky	121
8.1. Evalvačné prvky v komunikácii	121
8.2. Devalvačné prvky v komunikácii	123
9. Asertívne správanie	126
9.1. Charakteristika asertivity	126
9.2. Spôsoby správania	127
9.3. Druhy asertivity	131
9.4. Základné oblasti asertívneho správania	132
9.5. Asertívne práva	134
9.6. Techniky asertívneho presadzovania sa	137

10. Prvky psychoterapeutického prístupu sestry k pacientovi/klientovi	141
10.1. Konkrétne kroky vývoja vzťahu so psychoterapeutickými prvkami	 143
10.2. Uplatnenie psychoterapeutických aspektov v rozhovore s pacientom/ klientom	145
11. Praktické aktivity k jednotlivým tematickým celkom	148
Literatúra	164